

Monumentnummer*: 522815

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82847/168

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Hilversum Hilversum Noord-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Hilversum Trompenberg

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Hilversum Q 1669

Omschrijving**

Inleiding

WATERTOREN met bijbehorende ERFSCHEIDING, gebouwd in neoromaanse trant in 1893 in opdracht van de N.V. Utrechtse Waterleiding Maatschappij naar het ontwerp van de Compagnie Generale des Conduites d'Eau te Luik. Het hoogreservoir werd geconstrueerd door de firma F.A. Neuman te Eschweiler. De 24,5 m hoge watertoren is gesitueerd op de hoek van de Jac. Pennweg en de Godelindeweg op het hoogste punt van de Trompenberg, waardoor deze toren in vergelijking met andere watertorens relatief laag kon blijven. Oorspronkelijk werd de toren afgesloten door een achthoekig tentdak. De erfscheiding met toegangshek staat langs de weg.

Omschrijving

De watertoren heeft een cilindervormige torenschacht opgetrokken in paarsrode baksteen met details zoals sluitstenen, kraagstenen en banden in natuursteen. In de toren is een staalskelet geconstrueerd waarop het hoogreservoir rust. De torenschacht bestaat uit drie delen. De gevelopeningen zijn dichtgemetseld.

Het onderste gedeelte bevat een hoge plint met band en afzaat en wordt afgesloten door gekorniste banden waartussen metselwerk in visgraatmotief. De dubbele paneeldeur met half rond bovenlicht wordt afgesloten door een rondboog met kraagstenen en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

sluitsteen. Het bovenlicht en twee panelen zijn voorzien van siersmeedwerk. Een zestal rondboogvensters met sluitstenen is in de plint aangebracht.

Het middengedeelte van de torenschacht wordt geleed door twaalf bakstenen pilasters met natuurstenen speklagen, basement en kapiteel waarboven rondbogen met sluitstenen zijn gemetseld. De muurvlakken tussen de pilasters wijken iets terug. In zes van deze spaarvelden zijn alternerend lange, smalle vensters met sluitstenen aangebracht. Het bovenste iets uitkragende gedeelte van de torenschacht bevat verschillende bakstenen lijsten met ruit- en cirkelvormige verzonken decoraties, waartussen 48 kleine pilasters met rondbogen aanwezig zijn, welke eveneens door kapitelen en sluitstenen worden beëindigd. Tussen de cirkels zijn smeedijzeren sierankers aangebracht. Daarboven bevindt zich een rondboogfries.

De staalconstructie binnen de torenschacht, bestaande uit twaalf taps toelopende kolommen met kruisverbindingen, vormt de constructieve onderbouw voor het hoogreservoir.

Het cilindervormige hoogreservoir is samengesteld uit metalen delen volgens het type Intze I, waarbij een bodem is toegepast met een kegelvormige aanzet en een bolvormig centraal gedeelte. Het hoogreservoir heeft een diameter van 10 m en een inhoud van 600 m³. In de toren verbindt een trap langs de schacht de parterre met de lekvloer.

De erfscheiding bestaande uit een spijlenhek met dubbel toegangshek vóór de toegangsdeur is vervaardigd van platijzer. Tussen de stijlen, alternerend grotere met haakvormige bekroning en kleinere met vlakke bekroning, lopen twee regels boven het midden, waartussen de decoratieve beëindiging van de, steeds vijf, spijlen met alternerend haakvormige en vlakke bekroning.

Waardering

De watertoren met bijbehorende erfscheiding is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische, alsmede typologische waarde als zeldzaam en gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een watertoren in neoromaanse stijl uit het laatste kwart van de negentiende eeuw met recht opgaande cilindervormige torenschacht en een staalconstructie waarop een Intze hoogreservoir rust, en als element uit de geschiedenis van de drinkwatervoorziening, gelegen op het hoogste punt van de Trompenberg in het noordwestelijke villagebied.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke
Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Erfscheiding(D)
Industrie

Functie

Erfscheiding(D1)
Nutsbedrijf